

W numerze wrześniowym spojrzymy na spółkę partnerską jako formę wykonywania działalności leczniczej. Po pierwsze zwróćmy uwagę, że w formie spółki partnerskiej można prowadzić zarówno podmiot leczniczy (a zatem również dawny NZOZ – art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy o działalności leczniczej, dalej: u.d.l., ponieważ spółka partnerska jest przedsiębiorcą), jak i grupową praktykę lekarską (art. 5 ust. 2 pkt 1 lit. b u.d.l.).

Spółka partnerska należy do tzw. spółek osobowych, uregulowanych zasadniczo w kodeksie spółek handlowych. Nie ma ona wprowadzić osobowości prawnej, jednak jest odrębnym podmiotem prawnym (ma tzw. zdolność prawną, zdolność do czynności prawnych, zdolność sądową i zdolność procesową), co m.in. oznacza, że może we własnym imieniu nabywać prawa, w tym własność nieruchomości i inne prawa rzeczowe, zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywana.

Zgodnie z kodeksową definicją, spółką partnerską jest spółka osobowa utworzona przez wspólników (partnerów) w celu wykonywania wolnego zawodu w spółce prowadzącej przedsiębiorstwo pod własną firmą. Partnerami w spółce mogą być wyłącznie osoby fizyczne, uprawnione do wykonywania wolnych zawodów, w tym zawodu lekarza.

Z uwagi na ramy niniejszego opracowania skoncentrujemy się na kilku wybranych zagadnieniach, które uważane są za szczególnie istotne.

Po pierwsze, cechą wyróżniającą spółkę partnerską jest specyficzny sposób ponoszenia odpowiedzialności przez wspólników (partnerów). Zasadą w spółkach osobowych jest, że każdy wspólnik (partner) odpowiada za zobowiązania spółki bez ograniczenia całym swoim majątkiem solidarnie z pozostałymi wspólnikami oraz ze spółką, przy czym odpowiedzialność wspólnika ma charakter subsydiarny, co oznacza, że wierzyciel spółki może prowadzić egzekucję z majątku wspólnika dopiero w przypadku, gdy egzekucja z majątku spółki okaże się bezskuteczna. W przypadku spółki partnerskiej zasada ta jest zmodyfikowana, ponieważ partner nie ponosi odpowiedzialności za zobowiązania spółki powstałe w związku z wykonywaniem przez pozostałych partnerów wolnego zawodu w spółce, jak również za zobowiązania spółki będące następstwem działań lub zaniechań osób zatrudnionych przez spółkę na podstawie umowy o pracę lub innego stosunku prawnego, które podlegały kierownictwu innego partnera przy świadczeniu usług związanych z przedmiotem działalności spółki.

W uproszczeniu można zatem powiedzieć, że za zobowiązania związane z wykonywaniem zawodu przez jednego ze wspólników (lub przez osobę będącą pod jego kierownictwem) ponosi odpowiedzialność spółka (swoim odrębnym majątkiem, który jednak zazwyczaj w praktyce jest niewielki), subsydiarnie odpowiedzialność za takie zobowiązania ponosi wspólnik, którego działania lub zaniechania doprowadziły do powstania zobowiązania, pozostali wspólnicy zaś nie odpowiadają za takie zobowiązania swoimi majątkami. A zatem jeżeli jeden z partnerów (lekarz) popełnił zawiniony błąd

Prawo w pigułce

**PAWELCZYK
KOZIK**

KANCELARIA
RADCÓW
PRAWNYCH

Bartosz Pawelczyk
radca prawny

e-mail: b.pawelczyk@pawelczyk-kozik.pl



Działalność lecznicza w formie spółki partnerskiej

w sztuce medycznej, wówczas odpowiedzialność odszkodowawczą z tego tytułu ponosi w pierwszej kolejności spółka, a jeżeli egzekucja z jej majątku jest bezskuteczna, wówczas odpowiedzialność swoim majątkiem ponosi ten partner (lekarz). Pozostali partnerzy (lekarze) nie ponoszą odpowiedzialności swoimi majątkami. A zatem każdy z partnerów odpowiada tylko za siebie.

Wspólnicy mają jednak możliwość ustalenia w umowie spółki innych zasad odpowiedzialności poprzez określenie, iż jeden albo większa liczba partnerów będą ponosić odpowiedzialność również za zobowiązania zaciągnięte w związku z wykonywaniem zawodu w ramach spółki przez innych partnerów.

Po drugie, w wypadku spółki partnerskiej możliwe jest wprowadzenie odstępstwa od zasady, w myśl której każdy ze współników ma prawo i obowiązek prowadzenia spraw spółki oraz reprezentowania spółki. Mianowicie umowa spółki partnerskiej może przewidywać, że prowadzenie spraw i reprezentowanie spółki powierza się zarządowi. Do tak powołanego zarządu należy odpowiednio stosować przepisy dotyczące zarządu w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, regulujące m.in. jego status prawny oraz odpowiedzialność członków zarządu (art. 201–211 i art. 293–300 k.s.h.). Zarząd może być jedno- lub wieloosobowy. W jego skład mogą wchodzić wspólnicy, osoby wyłącznie spoza grona współników albo zarówno wspólnicy, jak i osoby spoza tego grona. Wspólnicy, którzy nie znaleźli się w zarządzie, są pozbawieni prawa i obowiązku prowadzenia spraw spółki i jej reprezentowania. Powołanie zarządu bywa rozwiązaniem bardzo wygodnym i jednocześnie korzystnym dla rozwoju spółki prowadzącej działalność leczniczą. Lekarze będący wspólnikami

(partnerami) nie muszą przecież mieć wiedzy ani doświadczenia przydatnego (czy wręcz koniecznego) do prawidłowego zarządzania podmiotem leczniczym lub praktyką zawodową. Ustanowienie zarządu składającego się np. z wykwalifikowanych menedżerów może pozwolić lekarzom skupić się na udzielaniu świadczeń zdrowotnych i sprawowaniu „ogólnego nadzoru” nad spółką, jednocześnie jednak z przeniesieniem obowiązków związanych z zarządzaniem przedsiębiorstwem na fachowców w tej dziedzinie.

Po trzecie, w wypadku utraty przez partnera uprawnień do wykonywania wolnego zawodu, powinien on wystąpić ze spółki najpóźniej z końcem roku obrotowego, w którym utracił prawo wykonywania wolnego zawodu. Wystąpienie ze spółki następuje przez pisemne oświadczenie skierowane do zarządu albo do partnera uprawnionego do reprezentowania spółki. Po bezskutecznym upływie ww. terminu uważa się, że partner wystąpił ze spółki w ostatnim dniu tego terminu. Jedną z przyczyn rozwiązania spółki stanowi utrata przez wszystkich partnerów prawa do wykonywania wolnego zawodu. W wypadku gdy w spółce pozostaje jeden partner lub gdy tylko jeden partner posiada uprawnienia do wykonywania wolnego zawodu związanego z przedmiotem działalności spółki, spółka ulega rozwiązaniu najpóźniej z upływem roku od dnia zaistnienia któregośkolwiek z tych zdarzeń. Powyższe regulacje wynikają stąd, że spółka partnerska zawiązywana jest w celu wykonywania wolnego zawodu, w związku z czym utrata prawa do jego wykonywania przez jednego lub kilku współników ma istotny wpływ na możliwość dalszego funkcjonowania spółki.

Po czwarte, „firma” (a więc oznaczenie) spółki partnerskiej musi obligatoryjnie zawierać:

- nazwisko (ale imię niekoniecznie) co najmniej jednego partnera,
- dodatkowe oznaczenie „i partner” bądź „i partnerzy” albo „spółka partnerska”,
- określenie wolnego zawodu wykonywanego w spółce.

Dopuszczalne jest używanie w obrocie skrótu „sp.p.”.

Po piąte, umowa spółki partnerskiej musi być zawarta na piśmie pod rygorem nieważności (nie jest już wymagana, jak wcześniej, forma aktu notarialnego).

Po szóste, spółka partnerska powstaje z chwilą wpisu do rejestru przedsiębiorców KRS. Zatem pomimo zawarcia umowy przez współników, spółka partnerska zacznie istnieć dopiero z chwilą wpisu do wyżej wymienionego rejestru.

Po siódme, zmiana postanowień umowy spółki wymaga zgody wszystkich współników, chyba że umowa stanowi inaczej.

Po ósme, każdy z partnerów jest obowiązany powstrzymać się od wszelkiej działalności sprzecznej z interesami spółki. Żaden z partnerów nie może bez wyraźnej lub domniemanej zgody pozostałych współników zajmować się interesami konkurencyjnymi, w szczególności uczestniczyć w spółce konkurencyjnej jako współnik spółki cywilnej, spółki jawnej, partner, komplementariusz lub członek organu spółki. W przypadku naruszenia przez któregośkolwiek z partnerów ww. zakazu konkurencji, każdy z pozostałych partnerów ma prawo żądać wydania spółce korzyści, jakie osiągnął partner naruszający zakaz konkurencji, lub naprawienia wyrządzonej jej szkody. Roszczenia te przedawniają się z upływem sześciu miesięcy od dnia, gdy wszyscy pozostali wspólnicy dowiedzieli się o naruszeniu zakazu, nie później jednak niż z upływem trzech lat.

W kolejnym numerze „Biuletynu WIL” będziemy kontynuować problematykę form wykonywania działalności leczniczej.

Podstawa prawna:

- ustawa z 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 217);
- ustawa z 15 września 2000 r. – Kodeks spółek handlowych (Dz.U. z 2000 r., Nr 94, poz. 1037, z późn. zm.).